

Kontrollutvalget i Gol kommune

MØTEINNKALLING

Til Kontrollutvalget i Gol kommune:

Tore Ness, Aud Ingunn Narum, Rune Cederløf, Oddmund Vestenfor, Live S. Surlien

Møtetid:	Onsdag 30. august 2023, kl. 09.00 – 12.00
Møtested:	Møterom «Kommunestyresalen», Kommunehuset i Gol
Møteform:	Møtet gjennomføres fysisk på kommunehuset, med mulighet for deltakelse via Teams <ul style="list-style-type: none">• K-utvalgsmedlemmer må delta fysisk• Revisorer fra Viken kommunerevisjon IKS og evt. andre møtedeltakere kan delta via Teams <i>Møtedeltakelse via Teams må avtales med k-utvalgssekretær på forhånd</i>
Behandling:	Sak 11-16/23

DAGSORDEN:

Godkjenning av innkallingen og sakslisten

Orienteringer:

Kl. 09.00 – 09.15 Orientering fra ordfører om aktuelle saker/temaer.

Møtet vurderes lukket med hjemmel i kom.loven. § 11-5, jf. off.lova. § 24.

Kl. 09.15 – 09.30 Orientering fra kommunedirektør om aktuelle saker/temaer.

- **Grunnet uværet «Hans» anmodes det om en kort orientering om kommunens ROS-analyse vedr. samfunnsikkerhet og beredskap, herunder kommunikasjon/stengt hovedvei og alternativ veiforbindelse.**

Møtet vurderes lukket med hjemmel i kom.loven. § 11-5, jf. off.lova. § 24.

Saksliste:

Sak 11/23	Rapport «Eierskapskontroll Gol kommune»	2
Sak 12/23	Risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) Gol kommune – resultat questback	4
Sak 13/23	Revisor informerer	5
Sak 14/23	Statusbrev – rapportering etter årsoppgjørrevisjon 2022	6
Sak 15/23	Forenklet etterlevelseskontroll 2022	7
Sak 16/23	Kontrollutvalgets budsjett 2024	8

Eventuelt:

Annet:

- Formell godkjenning og signering av møtebok fra 22.05.2023
- Neste møte: 28.11.2023

Eventuelle forfall meldes så raskt som mulig til sekretariatet.

Gol, 17.08.2023

For kontrollutvalgsleder

Hanne Heen Wengen (*sign.*)

Kontrollutvalgsssekretariat for Gol kommune

Kopi sendt: Ordfører, kommunedirektør, kommunens postmottak, Viken kommunerevisjon IKS

Kontrollutvalget i Gol kommune
MØTEINNKALLING

SAKSLISTE:

Sak 11/23	Rapport «Eierskapskontroll Gol kommune»
------------------	--

Dokumenter:

- Rapport «Eierskapskontroll Gol kommune». Ettersendes

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal føre kontroll med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Viktige verktøy i dette arbeidet er oppgaver som gjennomføres av kommunens valgte revisor, jf. kommuneloven (kompl.) § 23-2, herunder bl.a.:

- *Eierskapskontroll:* En vurdering av om kommunens eierinteresser i selskaper forvaltes iht. regelverk, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kompl. § 23-4.

Eierskapskontroll:

Det ligger til kontrollutvalgets ansvar og myndighet iht. kommuneloven § 23-2 bokstav d) å påse at «det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)»

Eierskapskontroll dreier seg om kontroll av hvordan kommunen følger opp sitt eierskap i enten heleide eller delvis eide selskaper. Dette gjelder både aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Kommune har eierinteresser i bl.a.: *IKT Hallingdal, Vinn AS Hallingdal, Hallingdal brann- og redningsteneste IKS og Hallingdal Renovasjon IKS.*

I kontrollutvalgets møte 06.09.2022 – sak 14/22 redegjorde forvaltningsrevisor Torkild Halvorsen for eierskapskontroll, herunder bl.a.:

- Med ny kommunelov ble eierskapskontroll mer klargjort, jf. kommuneloven § 23-2 bokstav d) og § 23-4.
- Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget vedtok følgende:

«Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Kontrollutvalget bestiller, av Viken kommunerevisjon IKS, en prosjektplan på området eierskapskontroll til sitt møte 29.11.2022.»

I kontrollutvalgets møte 29.11.2022 – sak 22/22 vedtok utvalget å bestille eierskapskontroll basert på prosjektplan, med rapportering innen sommeren 2023.

➤ **Fra eierskapskontrollen:**

Formål:

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke om Gol kommune forvalter sine eierinteresser tråd med lovkrav, etablerte normer for god eierstyring og kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget i Gol kommune
MØTEINNKALLING

Problemstillinger:

1. Har kommunen utarbeidet og jevnlig reviderer sentrale styringsdokumenter for selskapene?
2. Har kommunen sørget for at selskapene rapporterer om måloppnåelse?
3. Har kommunen systemer og rutiner som sikrer god sammensetning og nødvendig kompetanse i styrene?

➤ **Vurderinger:**

Herunder bl.a.:

- **Problemstilling 1 – Utarbeide og jevnlig revidere sentrale styringsdokumenter**
Revisjonens vurdering er at Gol kommune har utarbeidet en eierskapsmelding vedtatt av kommunestyret, men eierskapsmeldingen oppfyller ikke minimumskravene i kommuneloven. Den oppdateres heller ikke som forutsatt i eierskapsmeldingen. Som en følge av dette er eierskapsmeldingen utdatert og gir ikke et riktig bilde av kommunens eierskap.
- **Problemstilling 2 – Rapportering til kommunestyret om måloppnåelse**
Revisjonens vurdering er at kommunen ikke har utarbeidet en ny eierstrategi, eller revidert eierstrategien fra 2008, for Gol Kommunale Eigedomar slik KS anbefaler og kommunens eget vedtak tilsier.
Revisjonens vurdering er at en årlig rapportering til kommunestyret om status for alle selskaper, slik KS anbefaler, vil kunne bidra til økt informasjon til eier (folkevalgte) om selskapene. Sammen med en eventuell eierstrategi vil dette kunne bidra at kommunen som eier kan gjøre en vurdering av om selskapene fyller formålet kommunen har med eierskapet, slik det også er anbefalt av KS.
- **Problemstilling 3 – Sammensetning og kompetanse i styrene**
Revisjonens vurdering er at kommunen gjennom krav i eierskapsmeldingen i noen grad tilrettelegger for at styret velges ved bruk av valgkomite og at kompetansebehovet i styrene defineres. Det er likevel ikke dokumentert at det er utarbeidet instruks for valgkomiteen, valg av styremedlemmer blir ikke begrunnet og kommunen har ikke sikret at styrets egnevaluering formaliseres og fremlegges for valgkomiteen, slik KS anbefaler.

➤ **Konklusjon:**

Gol kommunes eierskapsmelding oppfyller ikke minimumskravene i kommunelovens § 26-1. Det er også flere områder hvor eierstyringen av Gol Kommunale Eigedomar AS ikke er i tråd med etablerte normer eller kommunestyrets egne vedtak.

➤ **Anbefaling:**

1. Kommunen minst en gang i valgperioden utarbeider en eierskapsmelding som vedtas av kommunestyret, slik kommuneloven § 26-1 (1) ledd forutsetter.

Revisjonen anbefaler at kommunen bør ses på/vurdere:

- a) Kommunen bør sørge for at eierskapsmeldingen oppdateres hvert andre år og at selskapsopplysningene oppdateres årlig, slik eierskapsmeldingen forutsetter.
- b) Kommunen bør i eierskapsmeldingen gjøre en vurdering av om det enkelte selskap fyller sin hensikt etter kommunens formål med eierskapet.
- c) Kommunen bør sørge for at årsmelding fra Gol Kommunale Eigedomar AS legges frem i kommunestyret, slik eierskapsmeldingen forutsetter.
- d) Kommunen bør vurdere å utarbeide en eierstrategi for Gol Kommunale Eigedomar AS, slik det forutsettes i kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget i Gol kommune
MØTEINNKALLING

- e) Kommunen bør vurdere å utarbeide en instruks for valgnemnda.
- f) Selskapet v/styret bør vurdere å utarbeide en styreinstruks, slik det forutsettes i kommunestyrets vedtak.
- g) Selskapet v/styret bør jevnlig foreta en skriftlig egevaluering som oversendes valgkomiteen.
- h) Selskapet v/styret bør utarbeide etiske retningslinjer for selskapsdriften.
- i) Selskapets styremedlemmer bør registrere seg i KS styrevervregister.

Plan for møtet:

Forvaltningsrevisor anmodes om å redegjør for rapporten og dens funn og anbefalinger.

Forvaltningsrevisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken og stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen og rapporten «Eierskapskontroll Gol kommune» til etterretning. Rapporten er et godt grunnlag for Gol kommune til å styrke og forbedre eierskapsmeldingen og eierskapsstyringen.

Kontrollutvalget oversender saken og rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret ber kommunedirektøren om å igangsette tiltak i henhold til rapportens anbefalinger:

1. Kommunen *skal* minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som vedtas av kommunestyret, slik kommuneloven § 26-1 (1) ledd forutsetter.
2. Kommunen bør sørge for at eierskapsmeldingen oppdateres hvert andre år og at selskapsopplysningene oppdateres årlig, slik eierskapsmeldingen forutsetter.
3. Kommunen bør i eierskapsmeldingen gjøre en vurdering av om det enkelte selskap fyller sin hensikt etter kommunens formål med eierskapet.
4. Kommunen bør sørge for at årsmelding fra Gol Kommunale Eigedomar AS legges frem i kommunestyret, slik eierskapsmeldingen forutsetter.
5. Kommunen bør vurdere å utarbeide en eierstrategi for Gol Kommunale Eigedomar AS, slik det forutsettes i kommunestyrets vedtak.
6. Kommunen bør vurdere å utarbeide en instruks for valgnemnda.
7. Selskapet v/styret bør vurdere å utarbeide en styreinstruks, slik det forutsettes i kommunestyrets vedtak.
8. Selskapet v/styret bør jevnlig foreta en skriftlig egevaluering som oversendes valgkomiteen.
9. Selskapet v/styret bør utarbeide etiske retningslinjer for selskapsdriften.
10. Selskapets styremedlemmer bør registrere seg i KS styrevervregister.

Sak 12/23	Risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) Gol kommune – resultat questback
------------------	---

Dokumenter:

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal føre kontroll med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Viktige verktøy i dette arbeidet er oppgaver som gjennomføres av kommunens valgte revisor, jf. kommuneloven (kompl.) § 23-2:

- *Regnskapsrevisjon*: Revisjon av kommunens regnskaper gjennomføres som et fast oppdrag.

Kontrollutvalget i Gol kommune

MØTEINNKALLING

- *Forvaltningsrevisjon*: En systematisk vurdering av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Inkluderer bl.a. vurderinger av om ressursbruk, styringsverktøy og saksfremstilling er hensiktsmessig, jf. koml. § 23-3.
- *Eierskapskontroll*: En vurdering av om kommunens eierinteresser i selskaper forvaltes iht. regelverk, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. koml. § 23-4.

Regnskapsrevisjon utføres som et løpende oppdrag, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll utføre etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og i kommunalt eide selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Formålet er at ROV skal gi et bilde av den mangeartede virksomheten i en kommune. Viken kommunerevisjon IKS utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderingen, som baseres på grunnlag av dokumentanalyse, intervju/samtale med kommuneansatte, herunder kommunal ledelse, questback overfor politikere og administrativ ledelse, deretter gjennomføres en høring.

I kontrollutvalgets møte 08.02.2023 – sak 06/23 drøftet kontrollutvalget aktuelle risikoområder. Utvalget hadde, basert på sine erfaringer, ingen spesifikke områder de anså som risikoområder.

Kontrollutvalget vedtok:

«Kontrollutvalget bestiller, av Viken kommunerevisjon IKS, en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) for Gol kommune.»

Plan for møtet:

En av metodene i prosjektet er en questback-undersøkelse, som har blitt sendt ut til administrativ ledelse og politikere.

Forvaltningsrevisor anmodes om å redegjøre for resultatet av undersøkelsen.

Revisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken og stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Sak 13/23	Revisor informerer
------------------	---------------------------

Saksopplysninger:

Revisor anmodes om å informerer om relevante saker/temaer.

Revisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken/stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalget i Gol kommune
MØTEINNKALLING

Sak 14/23 Statusbrev – rapportering etter årsoppgjørrevisjon 2022

Dokumenter:

– *Statusbrev – rapportering etter årsoppgjørrevisjon, datert 15.08.2023*

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har plikt til å følge med på at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, jf. kommuneloven § 23-2.

Viken kommunerevisjon IKS utarbeider årlig en Overordnede revisjonsstrategi for kommunen, som vil være det styrende dokumentet for revisjonsarbeidet og beskriver revisjonens omfang og angrepsvinkel og trekker hovedlinjene for hvordan revisjonen gjennomføres i løpet av revisjonsåret.

Som et ledd i rapporteringen av revisjonsarbeidet mottar kontrollutvalget årlig to Statusbrev der revisjonen rapporterer på overordnet nivå om resultat av utført revisjon, samt opplyser om revisjonens fremdrift og status.

Rapporteringsperioder:

- Statusbrev - Oppsummering av interimrevisjon. Perioden 01.05.-31.12.
- Statusbrev - Rapportering etter fullført årsoppgjørrevisjon. Perioden 01.01.-30.04.

Statusbrevet som foreligger saken omfatter revisjon av kommunens årsregnskap for 2022 med tilhørende særattestasjoner. Rapporteringen bygger i hovedsak på arbeid utført i periodene 01.01.–31.05.2023.

For øvrig vises det til revisjonens redegjørelser i brevet som gir en god fremstilling av de handlinger og prioriteringer revisjonen har gjennomført i regnskapsåret.

Dersom revisor avdekker forhold som i henhold til kommuneloven § 24-7 skal påpekes skriftlig til kontrollutvalget, gjøres dette i egne brev som nummereres fortløpende.

Plan for møtet:

Revisor anmodes om å redegjøre for Statusbrevet.

Revisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken og stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen og Statusbrevet til orientering.

Kontrollutvalget i Gol kommune
MØTEINNKALLING

Sak 15/23 Forenklet etterlevelseskontroll 2022

Dokumenter:

- Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - Revisors attestasjonsuttalelse, datert 26.06.2023
- Risiko- og vesentlighetsvurdering forenklet etterlevelseskontroll 2022, datert 05.10.2022

Saksopplysninger:

I henhold til kommunelovens § 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen:
"Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.»

Kontrollen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget.

Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrift eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Forenklet etterlevelseskontroll utføres i tråd med *ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, men er en kontroll som gjøres med enklere handlinger. Revisor identifiserer områder i økonomiforvaltningen der det er størst behov for at bestemmelser og vedtak følges og der brudd på bestemmelser/vedtak får størst konsekvenser.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Ut fra risiko- og vesentlighetsvurderingen velges ett eller noen få områder ut for kontroll, og for 2022 ble følgende området valgt:

- **Egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester i institusjon**

Kontrollens formål er å evaluere i hvilken grad kommunen etterlever regelverket for egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Revisjonen har valgt å se nærmere på følgende områder som er vurdert at eventuelle brudd på bestemmelsene vil ha størst konsekvens for kommunen og enkeltindivider:

- Er beregnet egenandel ved langtidsopphold i samsvar med forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 3 Egenandelens størrelse ved langtidsopphold?
- Er beregnet egenandel lavere enn de reelle oppholdsutgiftene?
- Har kommunen fattet relevant vedtak for langtidsopphold?

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, er revisors konklusjon at de ikke har blitt gjort oppmerksomme på noe som gir grunn til å tro at Gol kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene når det gjelder kommunens beregninger av egenandel for opphold i institusjon.

Plan for møtet:

Revisor anmodes om å redegjøre for resultatene av kontrollen.

Revisor må påregne at kontrollutvalget vil drøfte saken og stille oppfølgingsspørsmål i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen og rapporten til orientering

Kontrollutvalget i Gol kommune
MØTEINNKALLING

Sak 16/23 Kontrollutvalgets budsjett 2024

- Anslag på revisjonshonorar 2024, datert 15.08.2023
- Prisjustering revisjonshonorar 3. tertial 2023, datert 15.08.2023
- Regnskaps- og budsjettoversikt for k-utvalget. Ettersendes
Internt arbeidsdokument unn. off. med hjemmel i off.lova § 14

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen, jf forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2.

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets innstilling til årsbudsjettet, etter kom.loven § 14-3 tredje ledd, til kommunestyret.

Kontrollutvalget sitt budsjett skal inneholde kostnadene for:

- Drift kontrollutvalget
 - Posten består av k-utvalgets godtgjørelser og kostnaden avhenger av antall møter årlig.
- Kurs, konferanse, opplæring
- Drift sekretariatet
- Regnskapsrevisjon av kommunens regnskaper
- Forvaltningsrevisjon
- Eierskapskontroll
- Øvrige særoppgaver, herunder attestasjoner, revisors bistand til kontrollutvalget og deltagelse i møter o.l.

I kommunelovens § 23-2 fremgår det hva kontrollutvalget skal påse, herunder bl.a. at k-utvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjoner av kommunens virksomhet og kontroll av selskaper kommunen har eierinteresser i. Det stilles krav til at k-utvalget gjennomfører revisjons- og kontrollprosjekter.

Kostnader til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller kan variere, herunder ligger antall prosjekter som gjennomføres fra år til år og prosjektenes omfang.

Anslag kontrollutvalgets budsjett 2024:

	Budsjett 2023	Budsjett- forslag 2024
K-utvalget:		
1. Drift kontrollutvalget	Kr. 70 000,-	Kr. 65 000,-
2. Kurs, konferanse, opplæring	Kr. 20 000,-	Kr. 20 000,-
3. Drift sekretariat	Kr. 95 000,-	Kr. 95 000,-
A. Totalt k-utvalg/sekretariat	Kr. 185 000,-	Kr. 180 000,-
Revisjon		
4. Regnskapsrevisjon	Kr. 266 000,-	Kr. 285 000,-
5. Forvaltningsrevisjon	Kr. 332 000,-	Kr. 375 000,-
6. Andre særskilte oppgaver *1	Kr. 227 500,-	Kr. 243 500,-
7. Eierskapskontroll *2	Kr. 199 000,-	
8. ROV vedr. Plan forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll *3		Kr. 112 500,-
B. Totalt revisjon	Kr. 1 024 500,-	Kr. 1 016 000,-
Totalt budsjett A + B	Kr. 1 209 500,-	Kr. 1 196 000,-

Kontrollutvalget i Gol kommune

MØTEINNKALLING

*1 Andre særskilte oppgaver – summen omfatter bl.a. attesting, rådgivning og bistand, møter og møteforberedelser til møter i k-utvalget.

*2 «Eierskapskontroll» blir gjennomført i 2023 og satt opp med egen post.

*3 ROV (risiko- og vesentlighetsvurdering) danner grunnlaget for utarbeidelse av k-utvalgets Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-27

Tallene er eks. mva.

Vedlagt saken følger Viken kommunerevisjon IKS (VKR) sitt anslag for revisjonshonoraret for 2024. Prisøkningen for 2024 består av forventet lønnsvekst fra KS og SSB på 4,9 %, samt et etterslep på lønns- og prisvekst fra 2023 på 1,7 %.

VKR sitt budsjett for 2024 blir først vedtatt av representantskapet i november 2023, hvor det vil bli lagt frem en sak om finansieringsordning og forutsetninger i budsjettet.

Kontrollutvalget vil bli informert om resultatet av denne vurderingen.

KLP sine prognoser på pensjonspremie og reguleringspremie for 2024 legges frem i oktober.

VKR tar av ovennevnte årsaker forbehold om ytterligere prisjustering som følge av økt reguleringspremie og endelig behandling av representantskapet.

Plan for møtet:

Kontrollutvalget drøfter budsjetttrammen for 2024.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget vedtar enstemmig å oversende saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget blir tildelt en budsjetttramme på kr. 1 016 000,- for 2024. Budsjetttrammen skal dekke kontrollutvalgets oppgaver etter kommunelovens § 23-2 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Eventuelt: